

ÅRSBERETNING 2019

ÅRSBERETNING 2019 - fra styret

1 Medlemmer	2
2 Organisasjonen	2
3 Administrasjon	3
4 Møtevirksomhet, kontakt og samarbeid nasjonalt og internasjonalt.....	4
Årsmøte	4
5 Faglige saker	9
6 Rapport fra fagkomiteene (ICOMOS ISC)	11

1 Medlemmer

I 2019 hadde ICOMOS Norge i alt 165 betalende medlemmer bestående av ordinære medlemmer, institusjonsmedlemmer, og ungdomsmedlemmer. ICOMOS har 3 æresmedlemmer: Luce Hinsch, Amund Sinding-Larsen og Susan Barr.

I 2019 fikk ICOMOS Norge 13 nye medlemmer, derav 5 Emerging Professionals.

ICOMOS Norge har hatt fokus på å få vervet yngre medlemmer, men vi ønsker også at de av våre medlemmer som blir pensjonister skal fortsette å engasjere seg i ICOMOS. Våre eldre medlemmer sitter på faglig kompetanse og erfaring som ICOMOS kan ha stor nytte av både nasjonalt og internasjonalt. Styret i ICOMOS har derfor vurdert om det er mulig å innføre en egen medlemsavgift for de av våre medlemmer som er over 70 år.

2 Organisasjonen

ICOMOS Norge er organisert med styre og råd. Rådet består av de valgte «voting members» som representerer Norge i de internasjonale fag komiteene. Etter gjeldende statutter skal ICOMOS Norge ha minst 11 «voting members». I 2019 hadde ICOMOS Norge 20 valgte «voting members». «Voting members» forventes å lede en nasjonal faggruppe eller et faglig nettverk. Styret har de siste årene jobbet for å få oversikt over hvem som deltar i de nasjonale faggruppene og har oppfordret medlemmene til å melde seg inn i både de nasjonale faggruppene og de internasjonale faggruppene (ISC).

Styret

I 2019 har styret hatt følgende sammensetning:

(Tallet i parentes er valgperiode)

- Marianne Knutsen, president (2019)
- Kirsti Gulowsen, visepresident (2019-2020)
- Åse Tveitnes, styremedlem, sekretær (2018-2019)
- Magnus Nilsen Borgos, kasserer (2019-2020)
- Gisle Jakhelln, styremedlem (2018-2019)
- Anstein Brekke, styremedlem (2018-2019)
- Cecilie Smith-Christensen, styremedlem (2019-2020)
- Vegard Lie, varamedlem (2019)

Rådet

I 2019 har rådet hatt følgende sammensetning:

ISC20C 20th Century Heritage: Olaf Steen

CAR Rock Art: Eva Walderhaug

CIAV Vernacular Architecture: David Brand/Gisle Jakhelln voting member

CIIC: Ingvild Synnøve Paulsen

CIVVIH Historic Towns and Villages: Hogne Langset
 ICLAFI Legal, Adm and Financial Issues: Hege Agate Bakke-Alisøy
 ICORP Risk and Preparedness: Axel Mykleby
 ISCEAH Earthen Architecture: Hauke Haptops
 ISCES Energy and Sustainability: Ole Christer Stenby
 ISCS Stone: Morten Stige
 ICAHM Archeological Heritage Management: Trond Lødøen
 IcoFort Fortification and Military Heritage: Roberta Luciani Havran
 ICTC/CIIC Cultural Tourism og Cultural Routes: Cecilie Smith-Christensen
 ICUCH Underwater Cultural Heritage: Hans Jørgen Wallin-Weihe
 ISCCL Historic Gardens and Cultural Landscape: Annegreth Dieze- Shirdewahn
 IWC Wood. Arnstein Brekke
 IPHC Polar: Anne-Cathrine Flyen
 CIPA Architectural Photogrammetry: Ola Storsletten
 Theory and Philosophy: Cathrine Løvdal
 ISEC Economics of Conservation: Petter Koren
 Our Common Dignity (RBA): Bente Mathisen

CIF Training, ICICH Intangible Heritage, ISCARSAH Analysis and Restoration, ICIP Interpretation og ISCSBH Shared Built Heritage har ikke hatt norsk representasjon i 2019

Revisor

Revisor har vært Tone Takvam (2019). På årsmøtet ble det ikke valgt revisor så styret ble gitt fullmakt til å utnevne en revisor i løpet av året. Tona Takvam har også vært revisor tidligere.

Valgkomiteen

- Johanne Gillow
- Eva Walderhaug
- Eirik Saxvik

3 Administrasjon

Administrativ sekretær

Aase- Hilde Brekke har vært engasjert som sekretær. Hun har bidratt i hovedsak med oppfølging av medlemsregisteret med hensyn til inn og utmeldinger, samt adresseendringer og annet. Hun har også fungert som mellomledd mellom styret og regnskapsfører, i tillegg til arbeid med nettsiden og annet forefallende arbeid. Aase- Hilde har stått sentralt i arbeidet med å innføre VISMA som nytt regnskapssystem, og Dropbox som felles digitalt arkiv. Aase- Hilde har deltatt på flere styremøter. Bjørg Syren har bistått med regnskapet. I år som i 2018 har hun arbeidet tett med sekretæren for å legge over i VISMA – det nye regnskapssystemet.

ICOMOS Norge har fortsatt velvilligst kontor og postkasse hos Riksantikvaren, Oslo. Til tross for at adgangsrutinene i bygget er blitt skjerpet, har vi fortsatt god oppfølging fra Riksantikvarens betjenter. Vi er imidlertid helt avhengig av at vi har folk i styret som er ansatt hos RA for å kunne bevege oss i bygget også etter byggets normale stengetid.

www.icomos.no

Nettsiden har blitt oppdatert av Arnstein Brekke. Arbeidet med nettsiden fortsetter, og det er ønskelig at både styret og rådsmedlemmene deltar i større grad med utleggelse av relevant informasjon til medlemmene.

Økonomi

Kasserer for ICOMOS har vært Magnus Borgos. Foreningen benytter regnskapsfører Bjørg Syrén, Tungen 6, 2050 Jessheim.

ICOMOS Norge har gitt støtte til reisevirksomhet internasjonalt til styremedlemmer og rådsmedlemmer.

4 Møtevirksomhet, kontakt og samarbeid nasjonalt og internasjonalt

Årsmøte

Årsmøtet ble holdt 21. mars 2019 i Riksantikvarens lokaler med ca. 30 deltakere.

Årsberetningen ble vedtatt og årsregnskapet ble godkjent. Susan Barr ble utnevnt til æresmedlem.

Møte med KLD

Ingen møter avholdt i 2019.

Møte med Riksantikvaren

Det ble avholdt møte med Riksantikvaren 9. oktober der styret møtte Jostein Løvdal som representerte Riksantikvaren. Løvdal understreket viktigheten av Leadership programmet for å sikre at Norge har eksperter som er kvalifisert og riktig rustet til å ta på seg missions. Arbeidet med å utvikle manualer/verktøy og kurs blir ansett som svært viktig. Leadership programmet er et sentralt bidrag og Riksantikvaren har planer om å videreføre programmet. Riksantikvaren ber styret om å tydeliggjøre hvordan ICOMOS kan bidra med å rekruttere eksperter.

Det ble informert om at ICOMOS overordnede aktuelle tematiske innsats er: bærekraftig utvikling, klimaendring, Our Common Dignity (RBA), samt fagfeltet gjenoppbygging og rekonstruksjon. ICOMOS Norge sin innsats i dette arbeidet ble presentert med eksempler fra arbeidet til eksempel Susan, Bente, Gisle og Olaf.

Rapporten *The Future of our Pasts* ble distribuert og diskutert.

Det ble også diskutert hvordan ICOMOS Norge kan bidra i forhold til tentativ liste. Listen trenger å bli oppdatert. MDEP har gitt RA oppdraget til å være deres rådgivende instans. Fokus er først og fremst å rydde lista: Er det noe som er utdatert? Det arbeides med med samisk kandidatur og villrein på Dovre. Løvdal påpekte at ICOMOS er viktig rådgiver for UNESCO og reflekterte videre over om

da ikke ICOMOS, i prosessene med tentativ liste, kanskje kan bidra med råd for bedre å møte den internasjonale tenkningen.

Løvdal påpekte at RA ikke kan gi reisestøtte, men at det kan søkes om prosjektrelatert støtte.

På vegne av RA var Løvdal positiv til å fortsatt være behjelpelig med møterom og postboks. Dette er viktig for ICOMOS siden det i ICOMOS Norges statutter §1 påpekes at ICOMOS Norge skal ha en fast og ikke ambulerende adresse samt fast plassering av arkivet, bibliotek og andre eiendommer.

Møte med internasjonal avdeling hos Riksantikvaren

ICOMOS Norge ble bedt om en samtale med representanter fra Riksantikvaren for å diskutere ICOMOS sin nye veileder for kvalitetsprinsipp i forhold til EU midler. Det ble avholdt Zoom møte 1. oktober der Marianne Knutsen og Kirsti Gulowsen representerte ICOMOS Norge. Riksantikvaren uttrykte først og fremst bekymring for punkt 16 med krav til moderne design ved tilførelse av nye elementer. ICOMOS Norge har fulgt opp og spilt dette inn internasjonalt til arbeidsgruppen som ser på revisjon av dokumentet.

Norges Verdensarvforum 2019 og Norges Verdensarv årsmøte på Vega

Marianne Knutsen og Magnus Borgos representerte også ICOMOS på samlingen som fant sted på Vega 7.-9. mai 2019.

Tema var: *Hva er fyrstårnstrategi de neste 10 år for verdensarvstedene. Verdiskaping med basis i verdensarven.*

Årsmøtet ble holdt 8. mai

Figur 1. Statssekretær Ate Hamar var tilstede

Fagdager

Det ble avholdt fagdag 21. mars i forbindelse med årsmøtet. Tema var «Kulturminnevernet og bærekraftig reiseliv. Retningslinjer til nytte eller besvær?»

Key note speaker var Fergus McLaren, President ICOMOS International Cultural Tourism Committee. Cecilie Smith-Christensen som er rådgiver for UNESCO og styremedlem i ICOMOS Norge hadde innlegg. Ingunn Sørnes, spesialrådgiver bærekraftig reiseliv i Innovasjon Norge, Hege Agathe Bakke-Alisøy, verdensarvkoordinator for Byantikvaren i Berge og Per Øyvind Riise, Avdelingsleder for verdensarv og formidling på Rørosmuseet bidro også med innlegg. Det var ca. 40 deltagere til stede.

Fagdag høsten 2019 var under planlegging i samarbeid med leder for Komiten Historic Gardens and Cultural Landscape med Annegreth Dieze- Shirdewahn, men måtte dessverre avlyses/utsettes.

Styrets arbeid

Det har vært avholdt syv styremøter i 2019, hvorav tre som videokonferanse møter.

Større saker er her definert bare ved stikkordene nedenfor:

- Verdensarv og Menneskerettigheter (RBA)
- Verdensarv saker: Røros
- Oppfølging av prosessen rundt Y-blokka
- Årlig generalforsamling og Advisory Committee møte i Marrakech i oktober 2019
- Gjennomgang av medlemslistene
- Bedre rutiner og oppfølging av Rådet.
- Års-hjulet for ICOMOS Norge sine aktiviteter og forpliktelser.
- Revisjon av ICOMOS Norges statutter i henhold til de internasjonale statuttene

Rådets arbeid

Rådet har hatt to møter i 2019, hvorav ett møte som videokonferanse. 11 av de 20 medlemmene stilte på minst ett av møtene.

Rådet diskuterte blant annet disse temaene:

- Hvordan kan rådet fungere bedre.
- Tema for fagdager.
- Hvordan øke aktivitet og faglig arbeid blant ICOMOS medlemmer.

Arbeidet med å involvere medlemmene i fagkomiteene fortsetter.

Internasjonal representasjon

Europagruppe møte i Lisboa, 13.- 16. juni 2019

Åse Tveitnes og Kirsti Gulowsen deltok på møtet og på fagdagen. De viktigste sakene som kom opp var:

European Quality Principles for EU projects,

Dokumentarbeidet er et samarbeid EU-ICOMOS, for å nedfelle prinsipper med grunnlag i Venezia-charteret som sikrer at tildeling av EU-midler til prosjekter og tiltak med innvirkning på kulturarven skjer med faglig sikring og kvalitet.

http://openarchive.icomos.org/2083/1/European_Quality_Principles_2019_EN.PDF

Info om EUs Reflections Group, - case Notre-Dame

<https://www.europanostra.org/europa-nostra-contributes-to-the-reflection-group-heritage-and-the-eu-meeting-in-paris/>

Heritage and Water

Nils Ahlberg (Sverige) luftet muligheten for en ISC eller fokusgruppe for vann kultur. Kulturarv som relaterer til vann-næringer er under press, særlig under vår tids fokus på nok rent vann.

20th century

Et spørreskjema som er sendt ut fra ICOMOS France var en forundersøkelse til et felles møte med DOCOMOMO. Formålet med spørreskjemaet var å kartlegge konserveringspraksis og kompetanse videre enn betong, som så langt har hatt hovedfokus i ISC20C.

Info om EU finansiert konferanse september 2020

HERITAGE2020 (3DPast | RISK-Terra), International Conference on Vernacular Architecture in World Heritage Sites. Risks and New Technologies

<https://heritage2020.blogs.upv.es/>

Besøk i Mafra nasjonale klosterpalass. Bilde: Åse Tveitnes

Årlig Generalforsamling og Advisory Committee møte Marrakech, Marokko, 14. – 18. oktober 2020

Innledende møter ble holdt i Europagruppen, National Committee Meeting og Scientific Council. Marianne Knutsen og Gisle Jakhelln (CIAV) Åse Tveitnes og Bente Mathiesen representerte ICOMOS Norge på møtene.

2019 var et mellom år uten valg av hovedstyre eller Advisory Committee styre.

Faglig var det mye fokus på klima utfordringene og kulturminnevernets rolle i denne sammenheng. Andrew Potts leder arbeidet fra ICOMOS side.

Han deltar i en rekke internasjonale klimamøter og debatter. Også arbeidet internasjonalt med SDG generelt er et viktig tema for ICOMOS. Ege Yildirim gjør stadig en stor innsats her.

Fokuset på Rights Based Approach, med Bente i spissen for den internasjonale arbeidsgruppen fikk også stor oppmerksomhet og blir stadig mer integrert i debatten.

Satsningen på Emerging Professionals (EP) er enda et viktig tema og EP gruppen jobber med felles prosjekt som blant annet revitalisering av autentisitetsbegrepet. De har regelmessige webinarer.

Tema for symposiet var “Rural Heritage – Landscapes and beyond”.

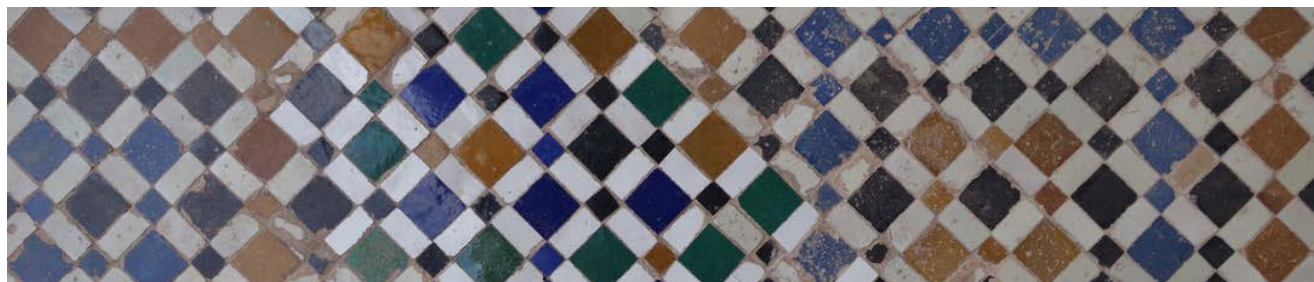
Klimautfordringen og rettighetsbasert tilnærming til rural kulturarv var den røde tråden gjennom symposiet. Tema som ble belyst var mellom annet immateriell kulturarv og åndelige steder sett i lys av økt turisme. Og hvordan håndtere tradisjonelle byggemetoder og lokale praksiser som ikke er bærekraftige? Andre stikkord for presentasjonene var: Kobling praksis og kultur / natur; Innovasjon; Landsdelspolitikk og styring; Lovgivning og økonomi.

Presidenten på plass ved kultursenteret Habous' Mohammed VI, hvor AC- møtet fant sted. Bilde: ÅT

Det har vært deltagelse fra norske representanter på internasjonale fagkomitémøter og andre internasjonale møter

Mer om disse møtene under respektive rapporter fra fagkomiteene.

5 Faglige saker

Rørosvindu

ICOMOS Norge gav våren 2019 uttalelse til 2. gangs høring av ny områdeplan for Røros sentrum. I det opprinnelig høringsforslaget var det lagt opp til krav om at vinduer og dører eldre enn 1960 skulle bevares. I forbindelse med andre gangs høring var dette imidlertid endret til at alle dører og vinduer kunne skiftes ut med kopier. ICOMOS Norge påpekte i sin høringsuttalelse at endringen var i strid med kommunens eget planprogram, hvor hensynet til bevaring av materiell autentisitet var sterkt vektlagt. Videre ble det påpekt at bergstaden ble skrevet inn på verdensarvlista i 1980 på bakgrunn av den godt bevarte trehusbebyggelsen, og at en tillatelse til utskifting av eldre vinduer og dører ville medføre at den materielle autentisiteten i bergstaden ble dirkete truet. Områdeplanen ble vedtatt høsten 2019 og bestemmelsen knyttet til forbud mot utskifting av dører og vinduer eldre enn 1960 ble gjeninnført.

Bilde: Magnus Borgos

Y-blokka

ICOMOS Norge har også i 2019 deltatt aktivt i prosessen for å bevare Y-blokka. ICOMOS sekretariat og den internasjonale 20. århundre fagkomiteen har vært involvert. Se side 11 for mer info.

Our Common Dignity Initiative- Rights Based Approaches working group (OCD-RBA wg)

Leder

Bente Mathisen

Aktivitet faggruppen 2019

OCDI-RBA working group har hatt over 20 Zoom-møter, gitt et titalls uttalelser til ICOMOS sekretariatet om rettighetsbasert tilnærming.

Hovedaktivitetene i år har vært:

April 2019: Opprettelse av en egen side for OCDI-RBA wg på <https://icomos.org>

Mai 2019: Human Rights Based Approaches (HRBA) training i Estland i mai 2019

Juli 2019: Revisjon av Word Heritage Operational Guidelines (WHOG) i Baku, Azerbaijan, der

arbeidsgruppens tekst ble inntatt i WHOG, del B, artikkel 12, 14, 64, 11 og 117. ICOMOS har med dette fått et verktøy som pålegger statspartene å kartlegge og ta hensyn til «duty bearers» og «rights holders». Med dette er en av hovedmålsettingene for OCDI siden 2011 oppnådd.

Oktober 2019: Presentasjon av arbeidsgruppens virksomhet for ADCOM Marrakech, Marokko, og en egen Knowledge cafe under symposiet med tittelen: Rights-Based Approaches in Rural Heritage, Principles and practice, der erfaringer fra Irland, India og Estland ble lagt frem.

OCDI har siden 2011 hatt status som en arbeidsgruppe som er relevant for alle ISC's siden rettighetsbasert tilnærming er basert på "UNESCO Strategy on Human Rights" (2006) der RBA er anbefalt benyttet.

Egen side er opprettet for OCDI-RBA wg på <https://www.icomos.org> under "Themes" / "Our Common Dignity Initiative" - Rights Based Approches.

Følgende aktiviteter er publisert i 2019:

OCDI-RBA sine presentasjoner til ADCOM og seminar i Marrakesh, Marokko, oktober 2019

Revisjon av Word Heritage Operational Guidelines (WHOG) i Baku, Azerbaijan juli 2020,

Human Rights Based Approches (HRBA) training i Estland i mai 2019

6 Rapport fra fagkomiteene (ICOMOS ISC)

CAR - Rock Art (bergkunstkomiteen)

Leder

Eva Walderhaug

Aktivitet i faggruppen 2019

Se ICAHM

Eva er bedt om å være den internasjonale faggruppens representant vs arbeidet med Sustainable Development Goals.

20th Century Heritage

Leder

Olaf Steen

Aktivitet i faggruppen 2019

I 2019 har det vært lav aktivitet i komiteen, men vi har fulgt med i utviklingen knyttet til Y-blokka og planene for det nye regjeringsskvartalet. ISC20C har i løpet av året blitt jevnlig orientert om utviklingen i saken, det samme har ICOMOS' Europamøte. Flere uttalelser knyttet til selve rivesaken er sendt fra den internasjonale komiteen. Vår Heritage Alert i saken er fremdeles pågående.

Som visepresident i ISC20C har Olaf Steen i løpet av året fulgt opp fagkomiteens arbeid med Advocacy og Heritage Alerts: Rainha Dona Housing block i Macau; Hong Kong Central Post Office; SKK Arena i St. Petersburg; Vikingskipmuseet i Roskilde; The Miyakonojo Civic Hall i Miyakonojo, Japan; The former department store Gërmia i Prishtina, Kosovo.

Den 30. september deltok Olaf Steen på Innova Concrete - 100 from the 20th - Launch i Roskilde. Et større EU-prosjekt som også involverer ISC20C, knyttet til betongrehabilitering av bygninger og monumenter fra det 20. århundre. Hensikten med deltagelsen i Roskilde var å skaffe mer informasjon om betongrehabiliteringsprosjektet, få en oppdatering på rivesaken knyttet til Vikingskipmuseet i Roskilde, samt å diskutere saker med presidenten i ISC20C.

CIVVIH - The international committee on historic towns and villages

Leder

Hogne Langset

Aktivitet i faggruppen 2019

Den internasjonale komiteen hadde sin årlige konferanse og årsmøte lagt til Tunis i oktober 2019. Tema for konferansen var todelt. I lys av hvilke økonomiske og politiske drivkrefter en verdensarvoppføring erfaringsmessig kan medføre, ble først Unescos dokument med anbefalinger for forvaltning av historiske urbane landskap tatt opp til diskusjon. Så ble forvaltning av verdensarvbyene diskutert i lys av FNs bærekraftsmål. Fra Norge deltok Hogne Langset på konferansen og årsmøtet.

Underkomiteen for Sentral- og Øst-Europa hadde i september 2019 konferanse om rekonstruksjon etter krig/ødeleggelse i Malbork, Polen, og underkomiteen for Asia-Pacific hadde i november 2019 konferanse i Beijing om bærekraftig forvaltning av historiske urbane landskap.

For interesserte i Norge er det lagt ut informasjon om de internasjonale seminarne på facebooksidene 'ICOMOS Norge - Historic Towns-komiteen'. Det har for øvrig ikke vært norsk aktivitet.

ICHAM - Archaeological Heritage Management

Leder

Trond Løvdøen

Aktivitet i faggruppen 2019

Gruppeleder for CAR Eva Walderhaug og undertegnede som er gruppeleder for ICHAM har drøftet og diskutert mulighetene for å jobbe i samarbeid om problemstillinger som er grenseoverskridende (jeg er også medlem av CAR), bla innenfor bergkunst og hvor vi opplever at hærverk på helleristninger som later til å skje hyppigere enn tidligere, henger sammen med tilsvarende hærverk på øvrige automatisk fredete kulturminner (f.eks gravrøyser som stadig blir utsatt for skjemmende vardebygging, noen ganger omtalt som «turistvarder»). Respekten for vernebestemmelsene later til å være reduserte, eller at man ikke er tilstrekkelig klar over lovverket.

Grenseoverskridende for begge gruppene er vårt engasjement hvor vi forsøker å oppnå positiv fremgang etter at det har vist seg at det norskeide industriforetaket YARA bidrar til å skjemme og redusere kvaliteten til bergkunst i Australia (Burrup, Western Australia) og i Glomfjord, Nordland (Fykan).

ISCEAH – Earthen Architecture

Leder

Hauke Haupts

Aktivitet i faggruppen 2019

Faggruppen v/ leder har deltatt på scientific workshop i verdensarvbyen Yazd i Iran i februar og holdt foredrag på EARTH USA 2019 konferansen i Santa Fe, New Mexico, USA.

Møte om historiske leireteknikker i Norge med Espen Martinsen på håndverksdagene på Røros i august. Undersøkelse av historiske leireteknikker i Trondheim by.

Bilde: Hauke Haupt

ICLAFI -International committee on Legal, Administrative and Financial Issues

Leder

Hege Agathe Bakke-Alisøy

Aktivitet i faggruppen 2019

Det har ikke vært noen aktivitet i faggruppa, da jeg i utgangspunktet er bare meg selv. Det har vært noen som har vist interesse for å bli medlem, men ikke konkretisert så langt.

Jeg har vært med å evaluere den nye veilederen for KUVA (Impact Assessment). ellers har jeg svart på ulike henvendelser knyttet til forvaltningspraksis av kulturminner.

Jeg deler på Facebook-siden til ICOMOS-Norge når det kommer noe som jeg mener har generell interesse.

Sustainable Development Working Group (SDWG) og Climate Change Working Group (CCWG)

Leder

Cecilie Smith-Christensen

Aktivitet i faggruppen 2019

ICOMOS Norges representant i SDWG.

Bidrag med faglige innspill.

Sørget for koplinger mellom ICOMOS Norges innspill og engasjement i den internasjonale kulturtureismekomiteen (ICTC) og klima-arbeidsgruppe (CCWG).

ICOMOS Norges representant den internasjonale arbeidsgruppen CCWG.

Bidrag til publikasjonen 'Future of our Pasts: Engaging Cultural Heritage in Climate Action'. Rapporten ble lansert av ICOMOS 3 juli 2019 i under 43rd session of the World Heritage Committee.

<https://www.icomos.org/en/77-articles-en-francais/59522-icomos-releases-future-of-our-pasts-report-to-increase-engagement-of-cultural-heritage-in-climate-action>

IWC - International Wood Committee (Trekomiteen)

Leder

Arnstein Brekke

Aktivitet i faggruppen 2019

Reetablert faggruppen

Foredrag på konferanse i Istanbul

Ferdigstilt paper til publikasjon etter Trekomiteens Symposium i York

ICOFORT

Leder

Roberta Luciani

Aktivitet i faggruppen 2019

Icofort-N fagdag 11.april 2019 på Høytorp fort med følgende punkter til drøfting: Rekonstruksjon:

Balansegang mellom respektfull bevaring og rekonstruksjon av historien – hvor går grensen?

Etterbruk: Gevinster og utfordringer ved ny bruk. Hva vinner vi og hva taper vi?

Næringsutvikling: Bevaring av kulturminneverdier kontra utvikling og tilpasning for næring – kan det forenes og hvilke motsetninger finnes?

Militærhistorisk landskap: Hva karakteriserer det militærhistoriske landskapet? Hvilke utfordringer ser vi ved forvaltning, vedlikehold og etterbruk?

Deltatt på Icofort Internasjonale konferansen i Cartagena Spania 23-26/10-19.

Icofort legger jevnlig ut innlegg/film/artikler om norske anlegg på sin nettside på Facebook.

Bilde: Roberta Luciani

ICORP - International Committee on Risk Preparedness og den norske Blue Shield komiteen

Leder
Axel Mykleby

Aktivitet i faggruppen 2019

Jeg har kombinert aktiviteter i ICORP og Den norske Blue Shield komiteen. Håper det blir akseptert.

Kulturminnemeldingen

I januar sendt den Den norske Blue Shield komiteen innspill til Kulturminnemeldingen med vekt på oppfølging av Haag konvensjonens 2. protokoll fra 1999.

Beredskapskonferanse

I april deltok Axel Mykleby deltok i mai i den årlige Beredskapskonferansen på Elverum, arrangert av Høgskolen Innlandet, Forsvaret forskningsinstitutt, Politihøgskolen, Direktoratet for sikkerhet og sivil beredskap m.fl. I desember ble det fulgt opp med et møte med en representant for arrangementskomiteen som ville ta med oppfølging av Haag-konvensjonen og 2. protokoll i programmet for konferansen i 2020.

Etisk råd for forsvarssektoren

Komiteen har hatt jevnlig kontakt med Etisk råd for forsvarssektoren og presentert arbeidet i på et 2 dagers seminar i desember i forbindelse med besøk fra «War and Heritage» -prosjektet. Under seminaret presentert en representant for Forsvarets hovedkvarter tiltak for sikring av kulturminner i forbindelse med NATO øvelsen Trident Juncture i 2018 presentert. Dette ble etterspurt av oss i 2018.

FORK

Det har vært et møte om samarbeid med FORK (Forum for beredskap og restverdisikring) hos Riksantikvaren som er sekretariat og hvor følgende institusjoner også er representert: Riksarkivet, Kulturrådet, Kunst i offentlig rom, Finans Norge

Coping with Culture workshop

11. -14 november deltok Axel Mykleby på workshop Coping with Culture i Hamburg arrangert Führungsakademie der Bundeswehr (German Command and Staff College) og Blue Shield internasjonalt. Det var deltakere fra over 20 land mest fra Europa, men også USA og Afrika. Blant foredragsholdere var også en offiser fra Forsvarets forskningsinstitutt i Norge. Det ble også avholdt en praktisk øvelse i beskyttelse av UNESCO verdensarvstedet "Speicherstadt" ved et eventuelt terrorangrep i samarbeid med Speicherstadt museet og koordinatoren for verdensarvstedet. I inngangshallen til konferansestedet ble det vist en prøveutstilling om krigens ødeleggelse av kulturminner, som skal settes opp i UNESCO bygningen i Paris.

Den norske Blue Shield komiteen

Blue Shield hadde sitt årsmøte 27 mars i Oslo byarkiv og følgende ble valgt:

Axel Mykleby (ICOMOS) (leder)

Mariann Schjeide (IFLA) (nestleder)

Haakon Roland (ICOM)

Kjetil Landrog (ICA) (kasserer)

Komiteen har hatt 3 møter i året og ellers har komiteens medlemmer arbeidet gjennom sine organisasjoner.

Det europeiske Blue Shield (BS) møte ble arrangert av den belgiske og den østerrikske BS komiteene i Brussel 3. - 5. november. Det startet på Grand Place med bygningsarkeologisk omvisning i rådhusets loft og tårn og besøk på bymuseet. Møtene ble holdt på Forskningsinstitutt for kulturminner hvor det også ble gitt en meget god omvisning på restaureringsatelier for tekstil, maleri og fotografi. På møtene la BS presidenten og visepresidenten frem strategi utkastet og nasjonalkomiteene, rapporter fra sine virksomheter (Axel Mykleby for BS Norge). Det ble også arrangert møte med EU kommisjonen og besøk i parlamentet for å se på mulighetene for å påvirke EU til å større søkelys på kulturvern og forebygge katastrofer.

Bilde: Axel Mykleby

CIAV -Vernacular Architecture

Leder

David Brand / Gisle Jakhelln (Voting Member)

Aktivitet i faggruppen 2019

CIAV Norge har hatt lite aktivitet i 2019 bortsett fra tlf. kontakt med enkelte medlemmer.

Leder har vært mye indisponible gjennom sommer pga sykdom, men er nu frisk og satser på økt aktivitet i 2020, bl.a rekruttering av flere, yngre medlemmer.

Det er planer om et mulig seminar, sammen med tre- kommitteen, til våren/sommeren.

David Brand er aktiv i gruppen Task Force Syria mellom mail kontakt med de øvrige medlemmer samt et møte i mars i Paris hvor det ble bestemt at Task Force Syria skulle kobles til Working Group sentralt i ICOMOS. Håp er å få økonomisk støtte til det videre arbeid.

Det er under planlegging en workshop i Lebanon for syrian og andre heritage engasjerte.
Et håndbok/veiledning i dokumentasjon i krisis rammet område er under utvikling i regi av David Brand.

Task Force var presentert i China av Åse og fulgt opp i Marakesch.

Som President CIAV International ledet Gisle Annual Meeting and Scientific Conference i Pingyao, China 5.-11.09.2019:

I 2019 var fagkonferansen et felles arrangement mellom ICOMOS Kina, ISCEAH (International Scientific Committee on Earthen Architectural Heritage) og CIAV. Temaet var Vernacular & Earthen Architecture towards Local Development. Under fagkonferansen presenterte jeg “Turf as a Roofing Material” som Keynote Speech med gjennomgang av vår levende tradisjon med bruk av torv til taktekkning og de økologiske positive elementene i denne sammenhengen. ICOMOS China trykket alle presentasjonene fra årets fagkonferanse i Pingyao, Kina, i bokform: Vernacular & Earthen Architecture towards Local Development.

Advisory Committee Meeting, Annual General Assembly and Scientific Council Meeting i Marrakech, Marokko 12.-24.10.2019.

Jelena Pejkovic VERNADOC Pingyao 2019

IFLA ISCCL - International Scientific Committee on Cultural Landscapes

Leder

Annegreth Dietze-Schirdewahn

Aktivitet i faggruppen 2019

Flere medlemmer av faggruppen/komiteen har vært involvert i 100års jubileet til Landskapsarkitektutdanningen på Ås. Det var både foredrag, konferanser (ECLAS og IFLA i Ås og Oslo), bokutgivelser og utstilling i Nasjonalmuseet Arkitektur fra februar til september 2019. Det var også et forsøk å organisere ICOMOS Norges fagdag på Ås den 10.10.2019. Sistnevnte måtte avlyses på grunn av for få deltakelse.

På ECLAS konferansen ble et Europeisk nettverk for landskapsarkitekt-arkiver etablert. Mer informasjon her: <https://blogg.nmbu.no/ila-samling/2019/11/european-network-of-landscape-architecture-archives-nela/>

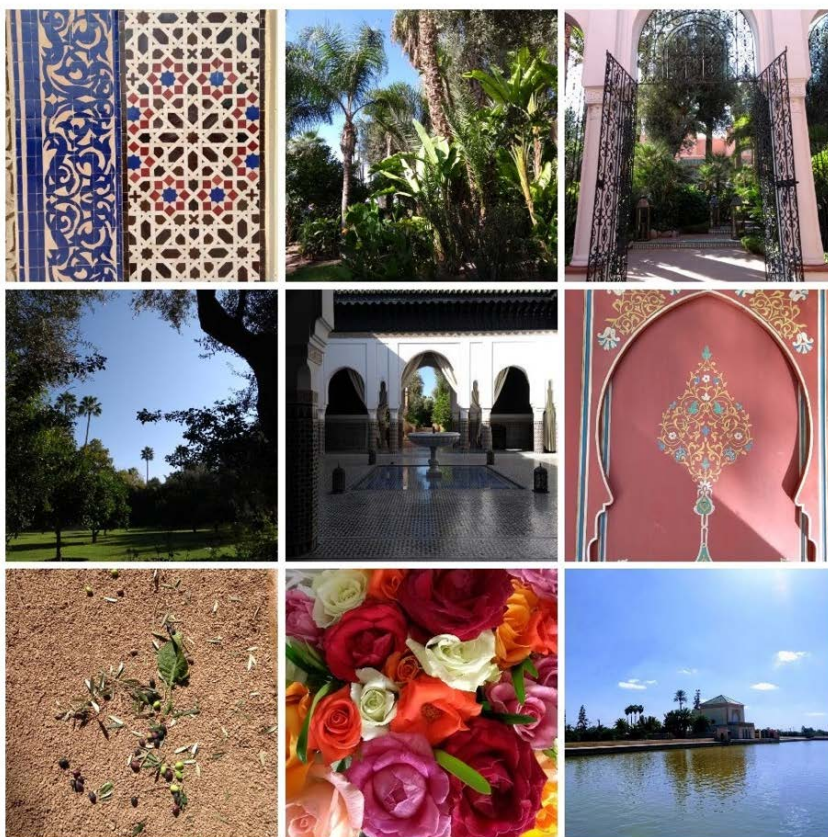
Arkivmateriale er en viktig ressurs for både forskning og undervisning i fagfeltet. Det er derfor viktig for komiteen å ha fokus på tema både nasjonalt og internasjonalt.

Bidrag til ICOMOS Scientific Symposium “Rural Heritage: Landscapes and Beyond” i Marrakech, Marokko

Den internasjonale komiteen (ISCCL) var arrangør til selve symposium.

Samarbeid med University of Massachusetts at Amherst, invitasjon av professor Elizabeth Brabec, ICOMOS ISCCL medlem. Foredrag i ZUBE-lecture series og for studentene om bevaring og utvikling av kulturlandskap og historiske parkanlegg i Norge.

Gruppen har ingen egen side, men jeg prøver å formidle noe av aktivitetene gjennom bloggen om Historisk arkiv for norsk landskapsarkitektur: <https://blogg.nmbu.no/ila-samling/>

Inntrykk fra hagevandring i byen Marrakesh.

Bilde: Annegreth Dietze-Schirdewahn

ICTC - Cultural Tourism

Leder

Cecilie Smith-Christensen

Aktivitet i faggruppen 2019

Styrebeslutning om å se på ICOMOS Norges eget klimaavtrykk (spesielt gjennom reisevirksomhet/flyreiser) og mulighet for å begrense dette.

Fagdag 21. mars: «Kulturminnevernet og bærekraftig reiseliv. Retningslinjer til nytte eller besvær?» Engasjement og innspill i revidering av International Cultural Tourism Charter (pågående arbeid). Innspill på turisme i ICOMOS publikasjonen "Future of Our Pasts: Engaging Cultural Heritage in Climate Action" (lansert på UNESCOs Verdensarvkomitemøte juli 2019). Det ble sendt ut en invitasjon gjennom ICOMOS Norge med mulighet for flere å bidra til denne rapporten

Som representant for ICOMOS Norge og medlem av ICOMOS International Cultural Tourism Committee moderator i "Session 3 – GHG mitigation, Sustainable Cultural Tourism and Climate Change" under lanseringen av Climate Heritage Network i Edinburg 24 oktober 2019.

Sporadiske poster på Facebook gruppen, men lite engasjement og diskusjon.

ICUCH - Underwater Cultural Heritage (Subsea)

Leder

Hans-Jørgen Wallin Weihe

Aktivitet i faggruppen 2019

Arbeid med minner etter større ulykker innen oljesektoren. I Norge konsentrert rundt Alexander L. Kielland ulykken.

Det er publisert en minnebank på Universitet i Stavanger (fem bind - nettilgjengelig). Vraket etter plattformen ligger på stort dyp nord for Stavanger.

Det har vært kontakt med marin arkeolog miljøet på Maritimt Museum

ISEC - Economics of Conservation

Leder

Petter Koren

Aktivitet i faggruppen 2019

Ingen aktivitet dette året.

CIIC - Cultural Routes

Leder

Ingvild Synnøve Paulsen

Ingen rapportering mottatt.

CIPA - Architectural Photogrammetry

Leder

Ola Storsletten

Ingen rapportering mottatt.

IPHC - Polar

Leder

Anne-Cathrine Flyen

Ingen rapportering mottatt.

ISCES - Energy and Sustainability

Leder

Ole Christer Stenby

Ingen rapportering mottatt.

Theory and Philosophy

Leder

Cathrine Løvdal

Ingen rapportering mottatt.

For styret,

ICOMOS Norge
Bergen, 11. mars 2020

Marianne Knutsen
President